

युनिसेफ तथा नेपालस्थित मानवअधिकार उच्चायुक्तको कार्यालयद्वारा संयुक्त रूपमा जारी वक्तव्य

“बालअधिकारको संरक्षण गर”

काठमाडौं, वैशाख २१: एनेकपा (माओवादी)को प्रदर्शनमा बालबालिकाको प्रयोगले उनीहरूलाई हिंसाको जोखिममा तथा खतरापूर्ण हुन सक्ने स्थितिमा पुऱ्याउने हुनाले संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बालकोष (युनिसेफ) तथा नेपालस्थित संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मानवअधिकार उच्चायुक्तको कार्यालय (उच्चायुक्तको कार्यालय-नेपाल) त्यसबारे बढ्दो रूपमा चिन्तित भएका छन्।

अहिले भइरहेका प्रदर्शनहरूमा ठूलो सङ्ख्यामा बालबालिकाको प्रयोग भएका र कुनैकुनै घटनामा बन्दको पालना गराउनमा सक्रिय रूपमा सहभागी बनिरहेका डरलाग्दा तथा पुष्टि भएका रिपोर्टहरू आएका छन्। युनिसेफ तथा उच्चायुक्तको कार्यालय नेपालले हस्ताक्षर गरेको बालअधिकार महासन्धिको प्रावधानहरूको सम्मान गर्न तथा १८ वर्षमुनिका सबै बालबालिकाहरूलाई हानिको जोखिममा पर्नबाट बचाउन आवश्यक सबै कदम चाल्न सबै पक्षहरूलाई आग्रह गर्दछन्। अठार वर्षमुनिकाहरूलाई राजनीतिक गतिविधिमा लाग्न जबर्जस्ती गर्न, करकापमा पार्न वा प्रलोभन देखाउन हुँदैन। कुनै पनि परिस्थितिमा बालबालिकाले शारीरिक रूपमा हानि पुऱ्याउन सक्ने हातहतियार बोकेर हिँड्न हुँदैन।

बन्दको बेला जबर्जस्ती विद्यालय बन्द गराउने कार्य बालबालिकाको शिक्षाप्रतिको अधिकारको उल्लङ्घन हो। विद्यालयहरूमा कब्जा जमाइएका तथा कक्षाहरू अवरुद्ध भएका र केही परीक्षाहरू हुन नदिएका घटनाहरू भएका छन्। युनिसेफ तथा उच्चायुक्तको कार्यालय बन्दका कारण नेपालमा बालबालिकाहरू विद्यालय जान नपाउनु स्वीकार गर्न नसकिने कुरा हो भन्ने पहिलेका वक्तव्यहरूमाथि दोहोऱ्याउन चाहन्छन्। बन्दका बेला सबै विद्यालयहरूले खुला हुन पाउनुपर्छ र बालबालिकाहरूको शिक्षामा बाधाव्यवधान नपुगोस् भनेर उनीहरूको सुरक्षाबारे विश्वस्त तुल्याइनुपर्छ।

सबैका लागि विश्वव्यापी शिक्षा हासिल गर्ने दिशातर्फ नेपालले यस सम्बन्धमा उल्लेख्य प्रगति गरेको छ र यसको खुद भर्ना दर ९३ प्रतिशत रहेको छ। नयाँ शैक्षिक वर्ष सुरु हुने हुनाले अहिले विद्यालय भर्नाका लागि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण अवधि हो। सबै बालबालिका र त्यसमा पनि विशेषगरी विद्यालयको पहुँचबाहिर रहेका बालबालिकाहरूलाई भर्ना गराउने प्रयासस्वरूप ‘विद्यालयमा स्वागत छ’ नामक अभियानहरू नेपालभर तय गरिएका छन्। विद्यालय नजाने बहुसङ्ख्यक बालबालिकाहरू विपन्न तथा सीमान्तीकृत समुदायहरूका छन् र यस्तो महत्त्वपूर्ण अवधिमा विद्यालयहरू बन्द गर्ने कार्यले यी विद्यार्थीहरूलाई धक्का पुगनुका साथै उनीहरूले आफ्नो शिक्षाको अधिकार हासिल गर्ने अवसर गुमाउनु परेको छ।

युनिसेफ तथा उच्चायुक्तको कार्यालयले शिक्षाको अधिकारलगायत बालबालिकाका अधिकारहरूको संरक्षण गर्ने आफ्ना प्रतिबद्धता तथा कर्तव्यहरू पूरा गर्न सबै राजनीतिक दलहरूलाई आह्वान गर्दछन्।

थप जानकारीका लागि:

जोन ब्रिटन: युनिसेफ नेपाल, सञ्चार प्रमुख, टेलिफोन नं. ९७७१५५२३२००, एक्सटेन्सन ११८२

चुनबहादुर गुरुङ: मानवअधिकार उच्चायुक्तको कार्यालय, सूचना अधिकृत, टेलिफोन नं. ९७७ १ ४२८०१६४, एक्सटेन्सन ३२०